

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL Z. B. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO

2019 m. balandžio 17 d. Nr. 242-163
Vilnius

Lietuvos bankas gavo Z. B. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp pareiškėjos ir draudiko buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbiami*)), kurios neatskiriama dalis yra Gyventojų turto draudimo taisyklės Nr. 039.1 (galioja nuo 2018 m. gegužės 15 d.) (toliau – Taisyklės) ir kuria buvo apdraustas butas, esantis (*duomenys neskelbiami*), ir jame esantis namų turtas. Draudimo liudijime nurodytas draudimo sutarties laikotarpis nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2019 m. birželio 30 d.

2018 m. rugsėjo 13 d. pareiškėja kreipėsi į draudiką ir informavo, kad į unitazą įkrito puodelis su vandeniu, todėl susikilo unitazo korpusas ir unitazas tapo netinkamas naudoti. Taip pat pareiškėja draudikui nurodė, kad dėl sudužusio unitazo trūkusi vandens žarna apliejo akumuliatorinį suktuką ir jį sugadino (toliau – įvykis). Dėl šios priežasties pareiškėja prašė draudiko atlyginti nuostolius už sugadintus unitazą ir akumuliatorinį suktuką.

Įvertinęs visus administruojant žalos bylą surinktus duomenis, draudikas 2018 m. lapkričio 2 d. priėmė sprendimą atsisakyti mokėti draudimo išmoką už per įvykį sugadintus daiktus ir atlyginti kitus pareiškėjos nurodomus nuostolius, nes nustatė, kad pareiškėja nesilaikė draudimo sutartyje įtvirtintų pareigų, dėl to draudikas neturėjo galimybės nuosekliai ir visapusiškai ištirti pareiškėjos nurodomų aplinkybių ir įsitikinti draudžiamąjo įvykio fakto buvimu. Pareiškėja su tokiu draudiko priimtu sprendimu nesutiko, todėl dėl ginčo nagrinėjimo kreipėsi į Lietuvos banką. Pateikusi kreipimąsi Lietuvos bankui, pareiškėja papildomai kreipėsi į draudiką ir reikalavo, kad draudikas sustabdytų draudimo sutarties galiojimą iki kol Lietuvos banke bus išnagrinėtas tarp šalių kilęs ginčas dėl per įvykį patirtų nuostolių ir kitų pareiškėjos pateiktų reikalavimų.

Draudikas, įvertinęs pareiškėjos pateiktą prašymą sustabdyti draudimo apsaugos galiojimą, nustatė, kad draudimo sutartyje nėra numatytos tokios galimybės, todėl atsisakė tenkinti pareiškėjos prašymą ir apie priimtą sprendimą informavo pareiškėją. Pareiškėja su tokiu draudiko priimtu sprendimu nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėja prašo rekomenduoti draudikui pripažinti teisę sustabdyti draudimo sutarties galiojimą. Pareiškėja kreipimesi nurodė, kad draudikas nesupranta jos reikalavimo, todėl priėmė neteisingą ir nepagrįstą sprendimą.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjos reikalavimu ir prašo jį atmesti. Draudikas nurodo, kad tarp pareiškėjos ir draudiko sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl tokio pobūdžio sutartyse šalys gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su šalių teisėmis bei pareigomis. Draudikas pažymi, kad draudimo sutarties sustabdymo galimybė nėra privaloma draudimo sutarties sąlyga, todėl tarp pareiškėjos ir draudiko sudarytoje draudimo sutartyje ir nebuvo numatyta jokių išimčių dėl

galimybės sustabdyti draudimo sutarties galiojimą. Draudikas tvirtina pareiškėjai keletą kartų paaiškinęs, kad nei draudimo sutartyje, nei Taisyklėse nėra numatytos draudimo apsaugos sustabdymo galimybės, todėl pareiškėja turėjo teisę nutraukti draudimo sutartį, tačiau ji tokia savo teise nepasinaudojo. Draudikas taip pat pažymi, kad ginčo nagrinėjimas Lietuvos banke neatleidžia pareiškėjos nuo standartinių įsipareigojimų vykdymo. Dėl šios priežasties draudikas mano pagrįstai atsisakęs tenkinti pareiškėjos prašymą sustabdyti draudimo sutarties galiojimą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko priimto sprendimo atsisakyti sustabdyti draudimo sutarties galiojimą pagrįstumo.

Atsižvelgiant į nagrinėjamo ginčo pobūdį ir pareiškėjos draudikui keliamą reikalavimą, pažymėtina, kad, pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.156 straipsnio 1 dalį, šalys, vadovaudamosi sutarties laisvės principu, gali laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises ir pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisinių santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė.

Lietuvos banko vertinimu, tarp šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi, šalių pareigomis ir netgi draudimo sutarties sustabdymu. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos ir kitų draudimo sutarties sąlygų priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis.

Iš pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėja reikalauja, kad draudikas sustabdytų draudimo apsaugos galiojimą iki tol, kol Lietuvos banke bus išnagrinėtas ginčas dėl patirtos žalos atlyginimo. Tačiau draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos reikalavimu, nurodo, kad draudimo sutartyje nėra numatytos pareigos draudikui sustabdyti draudimo apsaugą, todėl draudikas atsisakė tenkinti pareiškėjos reikalavimą.

Vertinant abiejų šalių pateiktus duomenis, pažymėtina, kad teisės aktuose nėra imperatyvaus reikalavimo, kad draudimo sutartyje turi būti nustatyta draudimo apsaugos sustabdymo galimybė. Įvertinus draudimo sutarties nuostatas, pažymėtina ir tai, kad šalys, sudarydamos draudimo sutartį, nesitarė dėl draudimo sutarties sąlygų, nustatančių draudiko pareigą pareiškėjos prašymu sustabdyti draudimo apsaugą. Be to, svarbu pažymėti ir tai, kad kreipimosi pateikimas ir ginčo nagrinėjimas Lietuvos banke taip pat nėra pagrindas sustabdyti draudimo sutarties galiojimą. Atsižvelgiant į visa tai, kas buvo išdėstyta, darytina išvada, kad nei teisės aktuose, nei draudimo sutartyje nėra nustatytos pareigos draudikui pareiškėjos prašymu sustabdyti draudimo apsaugos galiojimą, todėl draudiko priimtas sprendimas laikytinas atitinkančiu tiek teisės aktų, tiek draudimo sutarties nuostatas, o pareiškėjos reikalavimas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos Z. B. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius